

चिकित्सा शिक्षा आयोगको एकीकृत प्रवेश परीक्षाको म्याचिङ्ग प्रणाली
सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८

चिकित्सा शिक्षा आयोग
सानोठिमी

चिकित्सा शिक्षा आयोगको एकीकृत प्रवेश परीक्षाको म्याचिङ्ग प्रणालीसम्बन्धी कार्यविधि,
२०७८

कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत मिति: २०७८।४।२९

चिकित्सा शिक्षाको क्षेत्रमा स्वदेश तथा विदेशबाट प्राप्त हुने छात्रवृत्ति र स्वदेशका शिक्षण संस्थामा निशुल्क वा सशुल्क अध्ययनका लागि निर्धारित सिटमा विद्यार्थी भर्नाका लागि एकीकृत प्रवेश परीक्षाको योग्यताक्रमका आधारमा म्याचिङ्ग प्रणालीद्वारा विद्यार्थी छनोट गर्ने राष्ट्रिय चिकित्सा शिक्षा सम्बन्धी नियमावली, २०७७ को नियम १८ बमोजिमको कार्यलाई व्यवस्थित, विश्वसनीय र पारदर्शी बनाउन बाञ्छनीय भएकाले,

चिकित्सा शिक्षा आयोग, कार्यकारी समितिले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

परिच्छेद - १

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ**: (१) चिकित्सा शिक्षा आयोगको एकीकृत प्रवेश परीक्षाको म्याचिङ्ग प्रणालीसम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ रहेको छ ।
 - (२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा**: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस यस कार्यविधिमा,-
 - (क) "एकीकृत प्रवेश परीक्षा समिति" भन्नाले राष्ट्रिय चिकित्सा शिक्षा नियमावली, २०७७ को नियम १४ बमोजिमको एकीकृत प्रवेश परीक्षा समिति सम्झनु पर्छ ।
 - (ख) "ऐन" भन्नाले राष्ट्रिय चिकित्सा शिक्षा ऐन, २०७५ सम्झनु पर्छ ।
 - (ग) "आयोग" भन्नाले चिकित्सा शिक्षा आयोग सम्झनु पर्छ ।
 - (घ) "नियमावली" भन्नाले राष्ट्रिय चिकित्सा शिक्षा नियमावली, २०७७ (संशोधन सहित) सम्झनु पर्छ ।
 - (ङ) "म्याचिङ्ग प्रणाली" भन्नाले ऐनको दफा १७ को उपदफा (३) तथा राष्ट्रिय चिकित्सा शिक्षा नियमावली, २०७७ को नियम १८ बमोजिम विद्यार्थीको प्रवेश परीक्षाको योग्यताक्रम तथा निजले प्राथमिकता दिएको शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रममा भर्नाका लागि माथिल्लो योग्यताक्रममा रहेका विद्यार्थीले प्राथमिकता पाउने गरी विद्यार्थी छनोट गरिने प्रक्रियालाई सम्झनु पर्छ ।

(च) "योग्यताक्रम" भन्नाले राष्ट्रिय चिकित्सा शिक्षा ऐन, २०७५ को दफा १६ बमोजिम आयोगद्वारा निर्धारित सबै प्रकारका योग्यताक्रमलाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद - २

आवेदन सम्बन्धी व्यवस्था

३. प्राथमिकता निर्धारणका लागि सूचना प्रकाशन: (१) छात्रवृत्ति वा खुला तर्फ वा विदेशी सिटमा अध्ययनका लागि प्राप्त भएका वा निर्धारण गरिएका सिटमा विद्यार्थी भर्नाका लागि शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रमहरूको उमेद्वारबाटै प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरी आवेदन पेश गर्न सूचना प्रकाशन गर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आयोगले अनलाइन प्रायोरिटी सेटिडका लागि दरखास्त आह्वान गर्दा छात्रवृत्ति वा खुलातर्फ वा विदेशी विद्यार्थीहरूका लागि कार्यक्रमगत अलग अलग प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्न पाउने गरी सूचना प्रकाशन तथा म्याचिङ्ग प्रणाली सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम निर्धारित अनलाइन प्रायोरिटी सेटिड समयवधिमा काबु बाहिरको परिस्थिति सिर्जना भएमा परीक्षा निर्देशनालयले आवेदन सम्बन्धी सूचना संशोधन गर्न वा स्थगित गर्न वा समयवधि थप्न वा सूचना रद्द गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम अनलाइन प्रायोरिटी सेटिड सम्बन्धी दरखास्त आह्वान गर्दा समूहगत रूपमा योग्यताक्रममा रहेका सबै विद्यार्थी वा समूहगत रूपमा तोकिएको क्रमसंख्यासम्मका विद्यार्थीले आवेदन गर्न पाउने गरी दरखास्त आह्वान गर्न सक्नेछ ।

४. अनलाइन प्रायोरिटी सेट गर्नु पर्ने: (१) आयोगद्वारा निर्धारित छात्रवृत्ति वा खुलातर्फ वा विदेशी सिटमा अध्ययनका लागि दफा ३ बमोजिम तोकिएका योग्यताक्रममा रहेका अध्ययनका लागि इच्छुक विद्यार्थीहरूले सूचनामा उल्लिखित समयवधि भित्र वेभसाइट मार्फत तोकिएको ढाँचामा रीतपूर्वकको आवेदन आयोग समक्ष अनलाइन पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनलाइन प्रायोरिटी सेट नगर्ने उमेद्वारहरूलाई भर्नाका लागि म्याचिङ्ग प्रणालीमा समावेश गरिने छैन ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम अनलाइन आवेदन पेश गर्दा आवेदनमा उल्लेख भएका शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रमहरूमध्ये आफुलाई

अध्ययन गर्न इच्छा भएको एक वा एक भन्दा बढी शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र विषयहरू प्राथमिकताक्रम उल्लेख गरी आवेदन गर्न सकिनेछ ।

५. **रूजु तथा प्रविष्टी:** (१) दफा ४ बमोजिम प्रकाशित सूचना अनुरूपको समायवधि भित्र आवश्यकता अनुसार माग गरिएका कागजातहरू रूजु गरिनेछ । यसरी रूजु गर्दा रितपूर्वकको आवेदन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई मात्र म्याचिङ्ग प्रक्रियामा समावेश गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम म्याचिङ्ग गर्ने प्रयोजनका लागि खुला तथा अन्य समूहको योग्यताक्रम र शिक्षण संस्था वा विषयगत प्राथमिकताक्रम खुल्ने गरी समूहगत रूपमा तालिका तयार गरिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम तालिका तयार गर्दा दुई वा सोभन्दा बढी समूहमा योग्यताक्रमको सूचीमा रहेका विद्यार्थीहरूको समेत विवरण तयार गरिनेछ ।

परिच्छेद - ३

सिट बाँडफाँड तथा म्याचिङ्ग प्रक्रिया

६. **सिट बाँडफाँड:** (१) म्याचिङ्ग सम्बन्धी प्रक्रिया अघि आयोगले स्नातकोत्तर तहको लागि नियमावलीको नियम १७ र स्नातक तहको लागि नियम २० बमोजिम तोकिएको प्रतिशतका आधारमा सिटको बाँडफाँड गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सिट बाँडफाँड गर्दा सम्पूर्ण शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रमका लागि निर्धारित सिटभन्दा बढी नहुने गरी सम्भव भएसम्म सबै समूहको लागि शिक्षण संस्था वा शैक्षिक कार्यक्रमगत रूपमा सिट निर्धारण गरिनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सिट बाँडफाँड गर्दा कुनै समूहले दशमलव पछिको अङ्क अपुग भएका कारणले सिट छुट्याउन नसकिएको अवस्थामा सो दशमलव पछिको अङ्कलाई आगामी वर्ष समायोजन गरिनेछ ।

(४) छात्रवृत्ति तर्फ कुनै समूहको लागि छुट्याइएको सिटमा सो समूहको आवेदन पेश नभएमा वा उम्मेदवार छनोट हुन नसकेमा त्यस्तो सिट खुला प्रतियोगिताबाट कायम भएको योग्यताक्रमको छात्रवृत्ति सिटको समूहमा सरेने छ ।

७. **म्याचिङ्गसम्बन्धी व्यवस्था:** (१) विद्यार्थी भर्ना छनोटको मुल आधार ऐनको दफा १६ बमोजिमको एकीकृत प्रवेश परीक्षाको योग्यताक्रम हुनेछ ।

(२) विदेशी विद्यार्थीका लागि छुट्याइएको सिट र छात्रवृत्तिका लागि छुट्याइएको सिटमा पहिलो चरणमा म्याचिङ्ग गरिने छ ।

(३) स्वदेश तथा विदेशबाट प्राप्त हुने छात्रवृत्तिमा विद्यार्थी छनोट गर्दा आयोगको म्याचिङ्ग आवेदनसम्बन्धी सूचनामा तोकिएको योग्यताक्रम भित्रका आवेदकहरूले पेश गरेको शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रमको प्राथमिकताक्रमको आधारमा माथिल्लो योग्यताक्रममा रहेका उम्मेदवारले प्राथमिकता दिएको शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रमहरूमा भर्नाका लागि प्राथमिकता दिई म्याचिङ्ग गरिनेछ। स्नातकोत्तर तहको विदेशी विश्वविद्यालयबाट प्राप्त सिटको हकमा उम्मेदवार पुगेसम्म सरकारी कोटाबाट योग्यताक्रमका आधारमा म्याचिङ्ग गरिने छ तर उम्मेदवार नपुगेको हकमा खुला तर्फबाट समेत योग्यताक्रमका आधारमा छनोट गर्न सकिने छ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रमका लागि समूहगत रूपमा बाँडफाँड गरिएको सिट संख्याभन्दा बढी नहुने गरी समूहगत रूपमा माथिल्लो योग्यताक्रमबाट म्याचिङ्ग गर्नुपर्नेछ ।

(५) उम्मेदवारले पेश गरेको आवेदन, उम्मेदवारको प्राप्ताङ्क, समूहगत योग्यताक्रम, समूहगत आरक्षण प्रतिशत र शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रमहरूको प्राथमिकता क्रमका आधारमा माथिल्लो योग्यताक्रममा रहेका उम्मेदवारलाई प्राथमिकता दिइ भर्नाका लागि म्याचिङ्ग गरिनेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम माथिल्लो योग्यताक्रममा रहेका उम्मेदवारले प्राथमिकताक्रम खुलाएका शिक्षण संस्था वा शैक्षिक कार्यक्रममा निजलाई सिट उपलब्ध गराइसके पछि मात्र निज पछिको उम्मेदवारको म्याचिङ्ग गरिनेछ ।

(७) आरक्षण गरिएको सिटमा सामुदायिक विद्यालयबाट कक्षा छदेखि माध्यमिक तहको कक्षा दशको अन्त्यमा हुने परीक्षा (एसईई) उत्तीर्ण गरेका उम्मेदवारको म्याचिङ्ग भइ सिट खाली भएमा मात्र नेपालभित्रका अन्य विद्यालयबाट माध्यमिक तहको कक्षा दशको अन्त्यमा हुने परीक्षा उत्तीर्ण गरेका सोही समुदायका उम्मेदवारलाई योग्यताक्रमका आधारमा म्याचिङ्ग प्रक्रियामा सामेल गरिनेछ ।

(८) दलित र मुस्लिम समुदायका महिलाको लागि छुट्याइएको सिटमा सम्बन्धित समुदायका महिला उपलब्ध नभएमा त्यस्तो सिटमा अन्य समुदायका महिलालाई म्याचिङ्ग प्रक्रियामा सामेल गरिनेछ ।

(९) मधेशी दलित समुदायको लागि छुट्याइएको सिटमा सम्बन्धित समुदायका व्यक्तिहरू उपलब्ध नभएमा त्यस्तो सिटमा मधेशी समुदायका अन्य व्यक्तिलाई म्याचिङ्ग प्रक्रियामा समावेश गरिनेछ ।

(१०) माथिल्लो योग्यताक्रममा रहेका उम्मेदवारले कुनै शिक्षण संस्था वा शैक्षिक कार्यक्रममा प्राथमिकताक्रम नखुलाएको अवस्थामा निजले सो शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रममा अध्ययनका लागि इच्छुक नरहेको मानी निजभन्दा तल्लो योग्यताक्रममा रहेका उम्मेदवारको म्याचिङ्ग गरिनेछ ।

(११) एउटै व्यक्ति दुई वा सोभन्दा बढि समूहको योग्यताक्रममा रही आवेदन गरेको अवस्थामा निजको प्राथमिकताक्रमका आधारमा जुन समूहबाट माथिल्लो प्राथमिकतामा रहेको शिक्षण संस्था वा कार्यक्रममा जुन समूहबाट मनोनयन हुन सक्ने हो सोही समूहबाट निजलाई छनोट गरिनेछ ।

उदाहरण:

कुनै एक व्यक्तिको खुला तर्फको योग्यताक्रम ५५ र खस आर्य तर्फ योग्यताक्रम १ मा रही कुनै शिक्षण संस्थामा प्राथिकताक्रम खुलाएको अवस्थामा खुला तर्फको निजभन्दा अगाडिको योग्यताक्रमका उम्मेदवार छनोट भइसकेका कारणले सिट खाली नभएको अवस्थामा सो शिक्षण संस्थामा खस आर्यतर्फ छुट्याइएको सिटमा भर्ना हुने गरी निजको म्याचिङ्ग गरिनेछ ।

(१२) एउटै व्यक्ति दुई वा सोभन्दा बढि समूहबाट एकै शिक्षण संस्थामा मनोनयन हुने अवस्थामा मनोनयन हुने सबै समूहका लागि छुट्याइएको समुहगत सिट संख्या भन्दा तल्लो योग्यताक्रममा रहेका उम्मेदवार मध्ये एकीकृत योग्यताक्रममा अगाडि रहेको उम्मेदवार मनोनयन हुन सक्ने गरी निजलाई योग्यताक्रममा सबैभन्दा पछाडी रहेको समूहबाट मनोनयन गर्नुपर्ने छ ।

उदाहरण:

कुनै एक व्यक्तिको खुला तर्फको योग्यताक्रम ४५, मधेशी तर्फ योग्यताक्रम १ र महिला तर्फ २ योग्यताक्रममा रही सबै समूहमा एउटै शिक्षण संस्थामा म्याचिङ हुनसक्ने अवस्थामा एकीकृत योग्यताक्रममा खुलातर्फको कुल सिट भन्दा तल्लो उम्मेदवारको योग्यताक्रम ८५, मधेशी तर्फको उम्मेदवारको योग्यताक्रम ८० र महिला तर्फको उम्मेदवारको योग्यताक्रम ७५ रहेको अवस्थामा उक्त व्यक्तिलाई कम योग्यताक्रम रहेको महिला तर्फको सिटमा भर्ना हुने गरी निजको म्याचिङ्ग गरिनेछ ।

(१३) कुनै समूहका लागि कुनै शिक्षण संस्था वा विषयमा बाँडफाँड गरिएको सिटमा सो समूहका विद्यार्थीले आवेदन नगरेको वा प्राथमिकता नदिएका कारणले रिक्त

रहेको सिटमा दशमलव पछिको अङ्कका कारणले सिट प्राप्त गर्न नसकेको अर्को समूहको विद्यार्थीलाई निजको समूहलाई छुट्याइएको कुल सिटभन्दा बढी नहुने गरी भर्नाका लागि म्याचिङ्ग गर्न बाधा पर्नेछैन ।

(१४) कुनै समूहका लागि कुनै शिक्षण संस्था वा विषयमा बाँडफाँड गरिएको सिटमा सो समूहका विद्यार्थीले आवेदन नै नगरी वा प्राथमिकताक्रम नदिई रिक्त रहेको सिट खुला प्रतियोगिताबाट कायम भएको योग्यताक्रमको छात्रवृत्ति तर्फको सिटमा थप गरिनेछ ।

(१५) उम्मेदवारहरूको म्याचिङ्ग गर्दा "चिकित्सा शिक्षा एकीकृत परीक्षा सञ्चालन कार्यविधि २०७७ (पहिलो संशोधन)" मा उल्लेख भएका चरणहरू बमोजिम हुने छ ।

परिच्छेद - ४

प्रारम्भिक म्याचिङ्ग तथा पूर्व मनोनयन

८. पूर्व मनोनयन: (१) आयोगले यस कार्यविधिको दफा ७ बमोजिम म्याचिङ्ग गरी उम्मेदवार खुलातर्फको योग्यताक्रम तथा समूहगत योग्यताक्रम र म्याचिङ्ग भएको शिक्षण संस्था वा शैक्षिक कार्यक्रम समेत खुलाई भर्नाका लागि पूर्व मनोनयन (Pre-nomination) गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको पूर्व मनोनयनसम्बन्धी सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्दा विद्यार्थीले पूरा गर्नुपर्ने वा पेश गर्नुपर्ने कागजातसहित पूरा गर्नुपर्ने प्रक्रिया तथा अन्य शर्त समेत खुलाउनु पर्नेछ ।

(३) पूर्व मनोनयनको जानकारी सम्बन्धित उम्मेदवारलाई दिई सकेपछि मनोनयन भएका सिटमध्ये आफू अध्ययन गर्न सहमत भएको कुनै एक सिटको जानकारी सम्बन्धित उम्मेदवारले अनलाइनमार्फत दिनुपर्ने छ । तोकिएको समयमा अध्ययन गर्न चाहेको शैक्षिक कार्यक्रम र संस्थाको जानकारी नगराएमा पूर्वमनोनयनमा गरिएको मनोनयन नै अन्तिम हुने छ ।

(४) परीक्षा निर्देशनालयले पूर्वमनोनयन सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना न्यूनतम ३ दिनको समय दिई वेवसाइटमार्फत प्रकाशित गर्ने छ ।

९. मनोनयन: (१) पूर्वमनोनयन सम्बन्धी प्रकाशित सूचना बमोजिम पूर्व मनोनयन भएका उम्मेदवारले मनोनयन भएको शिक्षण संस्था वा शिक्षण संस्था र शैक्षिक कार्यक्रममा मनोनयन हुन नचाहेमा सोको जानकारी सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३ दिन भित्र दिनु पर्ने छ ।

(२) पुर्व मनोनयन भएका उम्मेदवारले अध्ययन असमर्थताको जानकारी गराएका कारण सिट रिक्त भएमा सोही समुहको वैकल्पिक उम्मेदवार (योग्यताक्रमका आधारमा) वा सो समूहको वैकल्पिक उम्मेदवार नभएमा खुला समूहको वैकल्पिक उम्मेदवारबाट योग्यताक्रमका आधारमा पुनः म्याचिङ गरी मनोनयनसम्बन्धी सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने छ ।

(३) कुनै उम्मेदवारले पूर्व मनोनयन भएकोमा अध्ययन गर्न अनिच्छा जारी गरी मनोनयनबाट नाम हटेको अवस्थामा म्याचिङको सूची परिवर्तन भइ अवसर प्राप्त गर्ने पछिल्लो योग्यताक्रमका उम्मेदवारलाई १ दिनको समयावधि भित्र आफ्नो मनोनयन स्वीकार गर्ने वा असमर्थता जनाउने अवसर दिइने छ ।

(४) उपदफा ३ बमोजिम सम्बन्धित उम्मेदवारले पूर्व मनोनयनसम्बन्धी सूचनामा उल्लिखित अवधि भित्र कुनै जानकारी नगराएमा पूर्व मनोनयन स्वतः स्वीकार गरेको मानिने छ ।

(५) पूर्व मनोनयनमा छनोट भएको तर अध्ययन असमर्थताको जानकारी गराइ मनोनयनबाट हटेका उम्मेदवारलाई पूर्व मनोनयनमा परेको विषयगत समुह बाहेक अन्य सशुल्क समुह वा अन्य शिक्षण संस्थाको लागि पछिल्लो म्याचिङमा सहभागी हुन बाधा पर्ने छैन ।

(६) स्वदेशको छात्रवृत्ति भए मनोनयन भएका उम्मेदवारहरूलाई अभिलेख राखी नियमावलीको अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा आयोगले कबुलियतनामा गराइ भर्ना पश्चात सोको समष्टिगत विवरण नेपाल सरकारको स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमा उपलब्ध गराइनेछ ।

(७) विदेशको छात्रवृत्ति भए सम्बन्धित देशबाट confirmation प्राप्त भए पछि उम्मेदवारहरूलाई अभिलेख राखी नियमावलीको अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा आयोगले कबुलियतनामा गराई सोको समष्टिगत विवरण नेपाल सरकारको स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमा उपलब्ध गराइनेछ ।

परिच्छेद - ५

विविध

१०. **जिम्मेवारी** : निर्देशनालयको कार्यक्षेत्र भित्रका काम कारवाही निर्देशनालयको जिम्मेवारी हुनेछ । नीतिगत र प्रशासनिक निर्णयका हकमा आयोगको कार्यकारी समिति तथा प्रशासनिक काम कारवाहीको हकमा शाखाअधिकृत, उपसचिव, शाखा प्रमुख र सदस्य सचिवलाई तोकिए बमोजिम वा जिम्मेवारी दिएबमोजिम हुने छ ।
११. **कार्यविधिमा संशोधन**: (१) चिकित्सा शिक्षा एकीकृत प्रवेश परीक्षा समितिको सिफारिशमा कार्यकारी समितिले यो कार्यविधिमा आवश्यक थपघट, परिमार्जन वा संशोधन गर्न सक्ने छ ।
(२) कार्यकारी समितिले गरेको निर्णय नै अन्तिम हुनेछ ।
१२. **बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने**: यो कार्यविधिको कार्यान्वयनका सिलसिलामा कुनै बाधा अड्काउ उत्पन्न भएमा आयोगको कार्यकारी समितिले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।